

PROCEDURA	
Wytyczne i procedura zaliczenia sprawozdania z indywidualnej praktyki morskiej	
Wersja:	4
Opracowanie:	Komisja ds. oceny sprawozdań - mgr inż. kpt.ż.w. January Szafraniak (przewodniczący)
Data:	1. 10. 2022 r.
Sprawdził:	Kierownik Praktyk WN – mgr inż. kpt.ż.w Barbara Kwiecińska

Cel i zakres

Celem procedury jest uszczegółowienie warunków i zasad zaliczenia – pisemnego sprawozdania z **indywidualnej praktyki morskiej**. Wytyczne do sprawozdania z indywidualnej praktyki morskiej stanowią załącznik do niniejszej procedury, obowiązują studentów podejmujących praktykę morską od 2020 roku.

Praktykant – student, którego praktyka morska jest ewidencjonowana i nadzorowana przez Uczelnię.

Indywidualna praktyka morska – programowa praktyka wyznaczona dla specjalności TM w semestrze VI i VII oraz studentów pozostałych specjalności w semestrze VII i/lub V.

Komisja ds. oceny sprawozdań: mgr inż. kpt.ż.w. Remigiusz Dzikowski, mgr inż. kpt.ż.w. Tomasz Pluta, mgr inż. kpt.ż.w. January Szafraniak, dr inż. kpt.ż.w. Mirosław Wielgosz. Informacje dotyczące składu komisji oceniającej sprawozdania udostępnia Dziekanat.

Warunki i zasady zaliczenia sprawozdania z praktyki morskiej

1. Student powinien wykonać i opracować zadania zawarte w wytycznych do sprawozdania podczas odbywania praktyki morskiej na statku.
2. Jeżeli typ statku lub inne okoliczności uniemożliwią wykonanie jakiegoś zadania należy w trakcie praktyki na tym statku skontaktować się mailowo z nauczycielem odpowiedzialnym za daną część sprawozdania w celu uzyskania zmian wytycznych.
3. Sprawozdanie powinno być przygotowane przez studenta samodzielnie tj. poza niezbędnymi konsultacjami bez udziału osób trzecich. Zlecenie opracowania sprawozdania lub jego części innym osobom, traktowane jest jako oszustwo i stanowi naruszenie regulaminu studiów, z dalszymi konsekwencjami.
4. Sprawozdanie w formie pisemnej, opracowane w plikach elektronicznych, w oddzielnych częściach zgodnie z podziałem na rozdziały zawarte w wytycznych, oddaje się do sprawdzenia wgrywając pliki na platformie Moodle. W każdym roku akademickim zakładany jest kurs dla studentów IV roku, w którym przypisane są zadania odpowiadające każdemu rozdziałowi; przykładowa nazwa kursu: „Praktyki 4 TM 2022/2023”. Sprawozdanie przekazane do oceny musi być kompletne, co oznacza, że w dniu wprowadzenia do systemu powinno zawierać wszystkie rozdziały.
5. Sprawozdanie powinno być oddane w terminie do 2 miesięcy od wymustrowania z ostatniego statku.
6. Warunkiem zaliczenia sprawozdania jest uzyskanie pozytywnych ocen ze wszystkich rozdziałów sprawozdania. Ocena końcowa jest średnią arytmetyczną wystawionych ocen.
7. Członkowie komisji oceniają poszczególne rozdziały w terminie około 2 tygodni od złożenia sprawozdania. Student powinien dowiadywać się o oceny z każdego rozdziału.
8. W przypadku oceny niedostatecznej jednego z rozdziałów, konieczny jest kontakt z nauczycielem sprawdzającym dany rozdział w celu uzyskania wskazówek dotyczących niezbędnej korekty. Poprawioną część należy oddać nauczycielowi w terminie przez niego wyznaczonym.
9. W przypadku ponownego nieprzyjęcia rozdziału sprawozdania, student może ubiegać się o zaliczenie ustne sprawozdania z praktyk przed komisją. Wymagane jest pisemne podanie i pełna dokumentacja przebiegu praktyki.
10. Niezaliczenie sprawozdania z praktyki jest równoznaczne z niezaliczeniem semestru. Dalsze decyzje dotyczące toku studiów podejmuje dziekan.

1. Urządzenia pokładowe, przeglądy i konserwacja (*Deck machinery and Maintenance*)

1.1 Opisz urządzenia pokładowe statku, ich typ, SWL, ich obsługę i konserwację; załącz zdjęcia tych urządzeń oraz odpowiednich certyfikatów i atestów:

- a) urządzenia przeładunkowe (lub gdy brak – robocze), opisz książkę urządzeń przeładunkowych;
- b) systemy zamykania przestrzemi ładunkowych;
- c) windy cumownicze, polery, przewłoki, osprzęt i liny cumownicze;
- d) windy kotwiczne, kotwice i łańcuchy kotwiczne, opisz sposób znakowania oraz zabezpieczanie łańcucha kotwicznego;
- e) trapy: komunikacyjne stałe i przenośne, pilotowe.

2. Manewrowanie statkiem (*Ship handling, Ship's particulars and Manoeuvring characteristics*)

2.1. Przedstaw informacje o statku do oceny zdolności manewrowej (poster manewrowy), w tym:

- a) parametry (długość, wysokość, szerokość, wyporność, nośność, zanurzenie do letniej linii ładunkowej) statku;
- b) napęd główny (rodzaj, moc, śruba napędowa, ster, stery strumieniowe);
- c) wyniki prób manewrowych (cyrkulacji, hamowania statku);
- d) zalecany manewr ratowniczy (MOB).

3. Procedury wachtowe (*Bridge procedures*)

3.1. Rzeczywisty rozkład i obsada wacht w różnych warunkach nawigacyjnych (dobra widzialność, ograniczona widzialność, wody przybrzeżne i o dużym natężeniu ruchu statków, żegluga z pilotem, statek na kotwicy) – załącz zdjęcie lub kserokopię standardowego rozkładu i obsady wacht.

3.2. Opisz realizowaną na Twoim statku procedurę przekazywania wacht – załącz zdjęcie lub kserokopię wypełnionej listy kontrolnej przekazywania wacht.

4. Unikanie zderzeń (*Collision avoidance*)

4.1. Opisz wybraną sytuację kolizyjną i sposób jej rozwiązania. Sprawozdanie powinno zawierać:

- a) datę, czas, pozycję statku;
- b) warunki hydrometeorologiczne (siła i kierunek wiatru, widzialność, stan morza);
- c) namiary, odległości, rodzaj sytuacji spotkaniowej, obowiązki statków;
- d) podjęte działania statku własnego (manewry, czasy wykonania manewrów, osiągnięte odległości minięcia, manewry powrotne i ich czasy wykonania);
- e) podjęte działania statku obcego;
- f) nawiązana łączność (jeżeli była);
- g) analiza podjętych działań statku własnego i obcego (zgodność z prawidłami COLREG, prawidłowość wykonania, ocena osiągniętych efektów);
- h) wykorzystanie urządzeń AIS (jeżeli wykorzystywano).

4.2. Do sprawozdania załącz zdjęcia ekranu urządzenia radarowego (lub VDR) przedstawiające rozwój sytuacji.

5. Praca projektowa (*Project work*)

5.1. Opisz przebieg wybranego (rzeczywiście zrealizowanego) manewru wejścia/wyjścia do portu. Praca powinna zawierać:

- a) warunki hydrometeorologiczne (siła i kierunek wiatru, widzialność, ew. stan morza, temperatura) panujące w trakcie manewru;
- b) procedurę przygotowania do wejścia/wyjścia z portu zgodnie z wymaganiami, załącz wypełnione listy kontrolne;
- c) procedurę zamawiania i wejście pilota na burtę;
- d) procedurę zgłaszania się do portu, systemu VTS;
- e) współpracę z holownikami (jeżeli była): liczba holowników, sposób współpracy, uwagi;
- f) kolejność podawania/zrzucania lin, opisz liczbę i rodzaj użytych lin (cumy, cumy poprzeczne, szpringi);
- g) wykonany odręcznie w odpowiedniej skali schemat (rysunek techniczny) urządzeń cumowniczych dla stacji manewrowej na dziobie i rufie, zaznacz kierunek prowadzenia lin cumowniczych (dodatkowo oznacz liny stalowe);
- h) sytuacje nadzwyczajne, jeżeli wystąpiły.

5.2 Do sprawozdania dołącz zdjęcie z ECDIS lub rysunek przedstawiający pozycję statku przy kei z uwzględnieniem sąsiednich statków.

Uwaga: Wszystkie zdjęcia, kserokopie lub inne materiały muszą być potwierdzone przez statek (podpis oficera, jego ranga, pieczęć statku). W przypadku niemożności zrealizowania jakiegoś zadania, należy podać przyczynę i uzyskać potwierdzenie ze statku.

Rozdział II

Budowa i stateczność statku oraz przewóz i sztautowanie ładunku
(*Shipbuilding and Ship stability & Cargo handling and Stowage*)

1. Budowa statku (*Shipbuilding*)

1.1. Wykonaj odręcznie w odpowiedniej skali rysunki techniczne:

- a) w rzucie wzdłużnym pokaż podział przestrzeni ładunkowych, zbiorników balastowych, innych przedziałów (np. tuneli);
- b) przedstaw z wymiarami znak Plimsolla i linie ładunkowe;
- c) diagram zenz, zbiorników dennych, skrajników dziobowego i rufowego i innych w systemie balastowym statku, zaznaczając położenie zaworów (dla praktykantów pokładowych na innych statkach niż zbiornikowce);
- d) diagram systemu rurociągów ładunkowych (z wyłączeniem pompowni) wskazując położenie zaworów kolorowymi oznaczeniami lub w inny sposób, by ukazać ich funkcje (dla praktykantów pokładowych na zbiornikowcach).

1.2. Przeprowadź sondowanie ręczne zbiornika (częściowo zapełnionego) i oblicz masę cieczy. Dołącz fragment skalowania zbiornika oraz opis wykonywanych czynności.

2. Stateczność statku (*Ship stability*)

2.1. Opisz informacje o stateczności dla kapitana (*Stability booklet*). W szczególności:

- a) podaj kryteria stateczności statku, wyporności i zanurzenia wynikające z linii ładunkowych;
- b) wytyczne dla kapitana;
- c) podaj ograniczenia wytrzymałości wzdłużnej;
- d) podaj możliwości obciążenia pokładów i ładowni.

2.2. Przedstaw kompletne obliczenia statecznościowe w wybranym stanie załadowania.

3. Przewóz i sztautowanie ładunków (*Cargo handling and Stowage*)

3.1. Opisz procedury przekazania i pełnienia wachty portowej (listy kontrolne, rozkład, obsada, obowiązki).

3.2. Opisz plan ładunkowy z wybranej podróży. W szczególności podaj:

- a) kolejność przeładunków;
- b) sekwencję operacji balastowych;
- c) zanurzenia, parametry wytrzymałości wzdłużnej.

3.3. Opisz nadzór i opiekę nad ładunkiem w czasie podróży. W szczególności:

- a) informację o ładunku, opis przeprowadzonej segregacji;
- b) szczegółowo - przygotowanie przestrzeni ładunkowej;
- c) kontrole ładunku podczas przeładunków i podróży;
- d) postępowanie w przypadku uszkodzenia ładunku;
- e) stosowane na statku zasady wentylacji przestrzeni ładunkowych.

3.4. Mocowanie ładunku, w tym opisz:

- a) mocowanie wybranego ładunku z podaniem odpowiednich przepisów, kodeksów, przewodników, instrukcji, itp.);
- b) podręcznik mocowania ładunku (*Cargo securing manual*).

3.5 Opisać procedurę wykonywaną na statku dotyczącą określania masy ładunku.

4. Praca projektowa (*Project work*)

4.1. Przeprowadź i opisz czynności mające na celu określenie gęstości wody zaburtowej. Opisz urządzenie i podaj jego dokładność.

4.2. Narysuj znaki zanurzenia znajdujące się na burcie: dziobie, owrężu i rufie. Zaznacz na nich odczytane zanurzenia. Dołącz fragment krzywych hydrostatycznych dla rozpatrywanych zanurzeń oraz oblicz:

- a) zanurzenie uwzględniające ugięcie statku;
- b) pierwszą i drugą poprawkę na przegłębienie, poprawkę na gęstość wody zaburtowej;
- c) wyporność statku;
- d) oblicz strzałkę ugięcia, nazwij ugięcie.

4.3. Opisz stosowaną kontrolę stateczności w morzu.

Określ okres kołysań własnych. Podaj obliczenia wysokości metacentrycznej wynikającej z tych pomiarów. Porównaj jej wartość z wielkością uzyskaną z obliczeń rozkładu mas na wyjście statku w morze. Podaj wnioski.

Rozdział III
Nawigacja (*Navigation*)

1. Praca projektowa (*Project work*)

- 1.1. Sporządź plan mostka nawigacyjnego ukazujący pozycję i nazwę urządzeń.
- 1.2. Przedstaw rozmieszczenie anten na pokładzie pelengowym.

2. Planowanie i realizacja podróży statku (*Voyage planning and monitoring*)

- 2.1. Przedstaw założenia planu podróży na podstawie instrukcji armatora lub czarterującego.
  - a) port docelowy i czas postoju (*Lay-days*), opisz system komunikacji i raportowania przebiegu podróży czarterującemu/armatorowi (dołącz przykładowy raport dzienny oraz raport z przebiegu wybranej podróży);
  - b) podaj aspekty ekonomiczne (zużycie paliwa i zalecenia czarterującego);
  - c) podaj metody zarządzania efektywnością energetyczną statku zgodnie z planem SEEMP;
  - d) podaj odległość oraz ETA dla 2 rozpatrywanych prędkości;
  - e) podaj uwagi i spostrzeżenia dotyczące realizacji zaplanowanej podróży (trasy alternatywne, warunki hydrometeorologiczne, opóźnienia wynikające z braku dostępności terminalu lub pilota, itd.);
  - f) dokonaj analizy nawigacyjnej portu przeznaczenia z uwzględnieniem informacji szczegółowych dot. nawigacji pilotażowej - opracuj nawigacyjny plan wejścia statku do portu;
  - g) przedstaw zastosowanie technik: PI (*Parallel Indexing*), bezpiecznych namiarów i odległości CIR, NLT, NMT (*Cross Index Range, Not Less Than, Not More Than*), *Wheel Over Point*;
  - h) podaj zasady doboru izobaty bezpiecznej, głębokości bezpiecznej oraz XTD (*Cross Track Distance*);
  - i) podaj metodę określenia zapasu wody pod stępką;
  - j) narysuj odrębną mapę z parametrami pozwalającymi wyznaczyć oraz kontrolować pozycję kotwiczenia; opisz procedury kotwiczenia.

3. Wykorzystanie ECDIS do zapewnienia bezpieczeństwa nawigacji (*Use of the ECDIS to maintain the safety of navigation*)

3.1. Opisz planowanie podróży przy użyciu systemu ECDIS, w tym:

- a) typ urządzenia, producenta oraz opis systemu znajdującego się na statku oraz systemów i urządzeń zintegrowanych z ECDIS;
- b) przedstaw sposób planowania oraz monitorowania zaplanowanej trasy;
- c) wyznacz pozycję statku metodami terestrycznymi (LOP – *Line of Position*) – potwierdź zdjęciem;
- d) wskaż rodzaj informacji locyjnych zawartych w systemie map elektronicznych;
- e) przedstaw sposób korekty i wyboru map elektronicznych;
- f) opisz weryfikację poprawek wstępnych i czasowych oraz ostrzeżeń nawigacyjnych.

3.2. W przypadku braku ECDIS, potwierdź to zaświadczeniem ze statku oraz:

- a) przedstaw proces planowania i monitorowania odbytej podróży statku z wykorzystaniem standardowych publikacji nautycznych;
- b) przedstaw końcową wersję tabeli planu podróży.

4. Określenie błędu kompasu (*Determining compass error*)

4.1. Określ całkowitą poprawkę kompasu magnetycznego oraz poprawkę żyrokompasu wykorzystując:

- a) metodę astronomiczną (wschód/ zachód Słońca, namiar na ciało niebieskie) oraz
- b) podczas żeglugi przybrzeżnej metody i techniki nawigacji terestrycznej (namiary na dalekie obiekty, nabieżniki, tranzyty obiektów nawigacyjnych czy pozycje z kątów poziomych).

Rozdział IV
Bezpieczeństwo (*Safety and Health, Fire Protection*)

1. Bezpieczeństwo i ochrona pożarowa (*Safety and Fire-fighting*)

- 1.1. Opisz wyposażenie przeciwpożarowe statku:
  - a) przenośny sprzęt gaśniczy;
  - b) stałe instalacje gaśnicze;
  - c) pożarowy panel alarmowy;
  - d) awaryjną pompę przeciwpożarową oraz procedury jej uruchamiania;
  - e) sposób utrzymania i przeglądów sprzętu przeciwpożarowego.
- 1.2. Przeprowadzanie ćwiczeń alarmu pożarowego:
  - a) opisz dwa alarmy pożarowe, przygotowane scenariusze dla różnych miejsc na statku;
  - b) opisz swoją funkcję członka sekcji przeciwpożarowej w czasie alarmu ćwiczebnego.

2. Procedury w sytuacjach zagrożenia, ratowania życia, poszukiwania i ratowania

- 2.1. Opisz rozmieszczenie środków wzywania pomocy, sposób użycia i testowania.
- 2.2. Opisz procedurę opuszczenia łodzi ratunkowej.
- 2.3. Opisz użycie przenośnych aparatów oddechowych.
- 2.4. Opisz sposób opuszczenia tratwy.
- 2.5. Opisz alarm człowiek za burtą.

3. Bezpieczeństwo w pracach pokładowych

- 3.1. Opisz procedurę wejścia do przestrzeni zamkniętych (*Enclosed spaces*).
- 3.2. Opisz procedurę zabezpieczenia prac spawalniczych czy cięcia gazowego – ogólnie prac typu „*Hot works*”.
- 3.3. Opisz procedurę bezpieczeństwa przy pracach na wysokości (*Safety working aloft or overside*).
- 3.4. Opisz procedury bezpieczeństwa przy czynnościach cumowniczych oraz przy pracach pokładowych.

4. Ochrona środowiska

- 4.1. Opisz zawartość planu SOPEP.
- 4.2. Opisz sprzęt do walki z zanieczyszczeniami na statku.
- 4.3. Opisz procedury gospodarki odpadami (śmieci, wody zaolejone, ścieki, emisja SO_x i NO_x).
- 4.4. Opisz sposób zrzutu resztek ładunku zgodnie z wytycznymi MARPOL.
- 4.5. Opisz procedury przy bunkrowaniu statku.

5. Opisz sprzęt medyczny na statku oraz zadania oficera medycznego